Villi vyöhyke | Wild Zone

VAASANTIEN KETO

YLÖJÄRVEN METSÄKYLÄ

Luonnonhoitosuunnitelma 2015

1. JOHDANTO

Hankkeen tavoitteena on kunnostaa Vaasantien (valtatie 3) varrella sijaitsevaa ketoaluetta. Ketoalue on aikoinaan Tielaitoksen perustama kokeiluala, jolla kokeiltiin vaihtoehtoisia tieluiskan maisemointitapoja perinteisen metsäistutuksen sijaan.

Tieluiskaan istutettiin ja kylvettiin runsaasti tyypillisiä hiekkakankaan ja harjujen ketokasveja, jotka ovat vuosien varrella levinneet alueella luontaisesti. Esimerkiksi kangasajuruoho ja keltamaite ovat ovat menestyneet hyvin tien luiskassa. Ketoalue tarjoaa elinympäristön myös Pinsiönkankaalla ja Metsäkylässä elävälle harvinaiselle hyönteislajistolle.

Nykyään alue on kasvamassa umpeen, ja ketokasvillisuus on jäämässä alueella kasvavan puuston ja pensaikon varjoon. Samoin kenttäkerros on rehevöitynyt ja heinikko on vallannut tilaa varsinaiselta matalalta ketokasvillisuudelta. Hankkeen tavoitteena on kunnostaa ketoaluetta paremmin harjukasvillisuudelle soveltuvaksi, aurinkoiseksi ja monilajiseksi ketorinteeksi.

Hankkeen alue sijoittuu tien piennaralueelle, joka on Liikenneviraston hallinnassa. Hankealue sijoittuu kokonaisuudessaan valtion omistaman tiealueen kiinteistörajojen sisälle.

Villi Vyöhyke ry aloitti kunnostustoimenpiteet vuonna 2014 Ylöjärven kaupungin tuella.

Vuonna 2015 yhdistys käyttää kunnostuksessa pääosin samoja menetelmiä kuin edellisenä vuonna: niittoa, raivausta, kylvöjä ja istutuksia. Samoin kuin edellisenä vuonna, kunnostus edellyttää jonkin verran puiden kaatamista paahdelaikkujen keskeisiltä osilta. Kaadettavat puut valitaan yhteistyössä tienpidosta vastaavien viranomaisten kanssa.

Uutena kunnostusmenetelmänä vuonna 2015 kokeillaan happamoituneiden ja sammaloituneiden ketolaikkujen kalkitsemista, jonka tulisi edesauttaa vaateliaamman ketokasvilajiston menestymistä.

2. LUONNONHOIDON TOTEUTUS

Hankkeessa toteutetaan seuraavat luonnonhoidon toimenpiteet:

Raivataan piennaralueella kasvavaa ylitiheää puustoa. Aueen avoimuuden lisäämiseksi männikköön tehdään aurinkoisia aukkoja eli "taskuja", joiden väliin jätetään metsäisiä kaistaleita tuulensuojaksi ja maisemanäkökohtien vuoksi.

Raivataan alueelta pois pensaikkoa ja lehtipuustoa.

Niitetään korkeaa heinikkoa, jotta matalakasvuiset ketokasvit saavat paremmat elinolosuhteet

Poistetaan sammalta sammaloituneilta alueilta. Kalkitaan niitä vaateliaan ketokasvillisuuden edellytysten parantamiseksi.

Kuljetetaan pois kaadetut puut ja raivaustähteet.

Täydennetään alueella kasvavaa ketokasvillisuutta harjulajistolle tärkeillä ketokasveilla. Kylvöt suoritetaan niille aloille, joilla ei ole jo ennestään hyvää ketokasvillisuutta.

Siivotaan alue puhtaaksi roskista ja jätteistä. Tehdään alueesta näyteikkuna, joka kertoo kuinka monimuotoinen ja myös esteettisesti miellyttävä näkymä kedoksi muutettu tienpiennar voi olla.

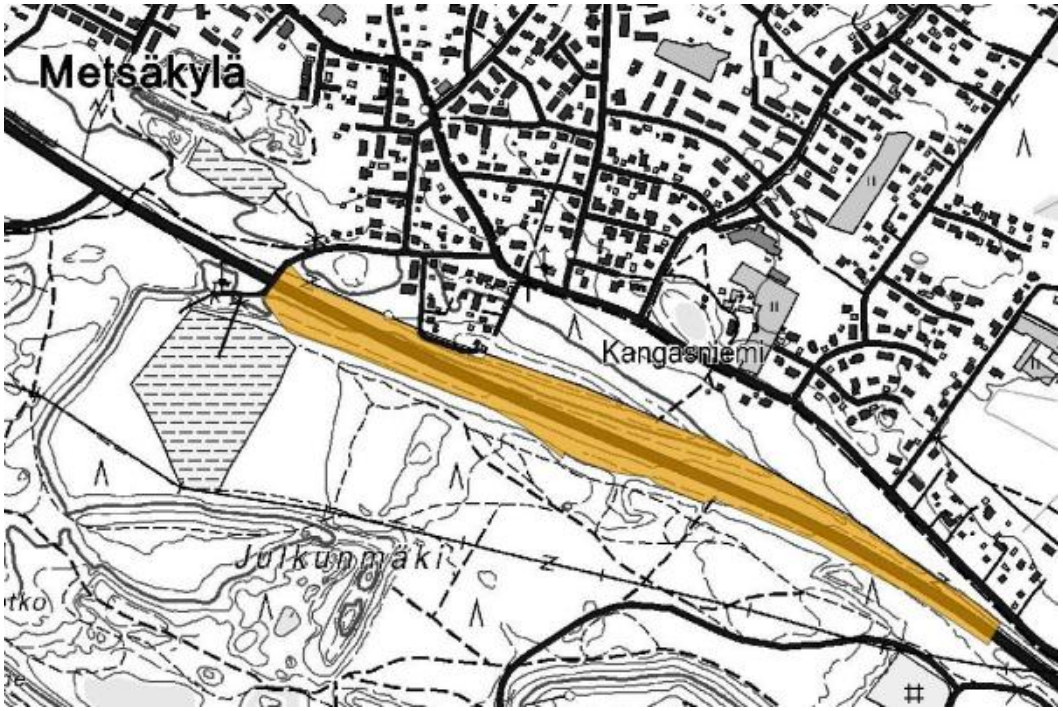

Hankealue Ylöjärven Metsäkylässä

3. SEURANTA JA TYÖTURVALLISUUS

Työn seurantaan ja turvallisuuteen liittyviä näkökohtia:

Hankkeen tulokset raportoidaan Ylöjärven kaupungille sekä Pirkanmaan ELY-keskukselle työn tuloksien seurantaa varten.

Työn yksityiskohtainen suunnittelu tehdään yhteistyössä tienpidosta vastaavien viranomaisten kanssa.

Työn suorittamisesta vastaa Villi Vyöhyke ry. Yhdistys käyttää mahdollisesti ulkopuolisia palveluita puiden kaatoon ja poiskuljetukseen.

Hakkuu- ja raivaustähteet käsitellään tienpidosta vastaavien viranomaisten ohjeiden mukaisesti. Ne joko toimitetaan heketettaviksi tai varastoidaan alueelle silloin kun siitä ei ole haittaa.

Siivotaan alue aina välittömästi tehtyjen toimenpiteiden jälkeen.

Työhön osallistuvat talkoolaiset vakuutetaan talkoovakuutuksella.

Työssä noudatetaan tienpidosta vastaavien viranomaisten työturvallisuusohjeita. Talkoolaisilla on mm. aina huomioliivit ja työn luonteen mukaan muut turvavarusteet (esim. kypärä ja metsurin turvavarusteet puiden kaadossa moottorisahalla)

Toimenpiteiden yksityiskohtaiseen suunnitteluun osallistuu myös alkuperäistä Tielaitoksen koealaa perustamassa ollut Leo Sippola.

Alueella elävän eliölajiston seurannassa tehdään yhteistyötä mm. Tampereen hyönteistutkijain seura ry:n kanssa.

Kylvöissä käytetään ainoastaan ketokasvien siemeniä, joilla on varmistettu suomalainen alkuperä.

Yhdistyksen vastuuhenkilöllä ja jäsenillä on vuosien kokemus vastaavista ympäristönhoitotöistä, joten voimme varmistaa tehtävien toimenpiteiden asianmukaisuuden, tuloksellisuuden ja hyvän laadun.

Toteutuneet taloudelliset kulut voidaan todentaa yhdistyksen kirjanpidosta.

4. AIKATAULU JA KUSTANNUSARVIO

Hankkeen aikataulu

Hankkeen seuraava vaihe toteutetaan aikavälillä 1. huhtikuuta – 1. joulukuuta 2015.

Hankkeen kustannusarvio

- Talkootyö Villi Vyöhyke ry:n jäseniltä (niitto, raivaukset, kylvöt, alueen siivous)	400 €
- Matkakulut (0,43 euroa/km)	200 €
- Projektin suunnittelu, johto ja raportointi (Villi vyöhyke ry.)	600 €
- Puiden kaato ja poiskuljetus	800 €
- Talkoovakuutus	100 €
- Työvälineet	300 €
- Ketokasvien siemenet	100 €
Yhteensä:	**2 500** €

5. TOTEUTUNEET TOIMENPITEET 2014

Villi vyöhyke perusti tienvarteen neljä uutta paahdetaskua, joissa umpeenkasvusta kärsinyt ketokasvillisuus pääsee elpymään.

Puiden kaataminen toteutettiin käsi- ja moottorisahoilla. Ohuempien puiden taimet katkottiin vesureilla.

Raivausjäte siirrettiin ja levitettiin lähistölle voimajohtoaukealle. Raivausjätteen sijoittamisesta sovittiin tienpidosta vastaavien viranomaisten kanssa.

Avoimesta sorarinteestä poistettiin sammalta haravalla. Tilalle kylvettiin alueelle sopivia ketokasvien siemeniä, jotka oli kerätty itse ja ostanut Ylöjärven kaupungin vuonna 2014 myöntämällä avustuksella.

6. SUUNNITELLUT TOIMENPITEET 2015

Jatketaan puuston raivauksia. Tehdään alueesta monimuotoinen ja maisemallisesti miellyttävä.

Poistetaan runsaita sammalkasvustoja kalkitsemalla. Sammalmatto estää ketokasvien kasvun alueella.

Jatketaan uusien paahdetaskujen perustamista alueelle. Raivataan puustoa laikuittain.

Kylvetään uusia ketokasvien siemeniä raivatuille alueille.

Hankkeen vastuu- ja yhteyshenkilö:
Tero Piirainen
tero.piirainen@gmail.com
050-5262920
http://villivyohyke.net/

Hankesuunnitelman teksti: Tero Piirainen
Hankesuunnitelman kuvat ja taitto: Jere Nieminen

Villi vyöhyke Wild Zone